ครูบ้านนอก .คอม
www.kroobannok.com

กรุงธนบุรี

นำเสนอเมื่อ : 20 ธ.ค. 2552

กรุงธนบุรี

สมัยกรุงธนบุรี

หลังจากได้กอบกู้กรุงศรีอยุธยากลับคืนจากพม่าได้แล้ว พระเจ้าตากสินทรงเห็นว่ากรุงศรีอยุธยาถูกพม่าเผาผลาญเสียหายมาก ยากที่จะฟื้นฟูให้เหมือนเดิม พระองค์จึงยายเมืองหลวง มาอยู่ที่กรุงธนบุรี แลวปราบดาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย

ทรงพระนามวา " พระบรมราชาธิราชที่ ๔" (แตประชาชนนิยมเรียกวาสมเด็จพระเจาตากสินมหาราชหรือสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี) ครองกรุงธนบุรีอยู ๑๕ ปี นับวาเป็นพระมหากษัตริยพระองคเดียวที่ปกครองกรุงธนบุรี การตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานี

สมเด็จพระเจาตากสินทรงยายเมืองหลวงมาอยู่ที่กรุงธนบุรี เนื่องจากสาเหตุดังตอไปนี้

๑.กรุงศรีอยุธยาชำรุดเสียหายมากจนไมสามารถจะบูรณะปฏิสังขรณ์ให้ดีเหมือนเดิมได
กำลังรี้พลของพระองคมีนอยจึงไมสามารถรักษากรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองใหญ่ได
๒.ทำเลที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาทำให้ขาศึกโจมตีได้งาย
๓.ขาศึกรูเส้นทางการเขาตีกรุงศรีอยุธยาดี

สวนสาเหตุที่พระเจาตากสินทรงเลือกกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวงเนื่องจากทำเลที่ตั้งกกรุงธนบุรีอยู่ใกล้ทะเล ถ้าเกิดมีศึกมาแลวตั้งรับไม่ไหวก็สามารถหลบหนี ไปตั้งมั่นทางเรือได้กรุงธนบุรีเป็นเมืองเล็ก จึงเหมาะกับกำลังคนที่มีอยู่พอจะรักษาเมืองได้กรุงธนบุรีมีป้อมปราการที่สร้างไว้ตั้งแตสมัยกรุงศรีอยุธยาหลงเหลืออยู่ ซึ่งพอจะใช้เป็นเครื่องป้องกันเมืองได้ในระยะแรก

ด้านการปกครอง

หลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียให้แก่พม่า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ บ้านเมืองอยู่ในสภาพไม่เรียบร้อย มีการปล้นสะดมกันบ่อย ผู้คนจึงหาผู้คุมครองโดยรวมตัวกันเป็นกลุมเรียกวาชุมนุม ชุมนุมใหญ่ ๆ ได้แก ชุมนุมเจาพระยาพิษณุโลก ชุมนุมเจาพระฝาง ชุมนุมเจาพิมายชุมนุมเจานครศรีธรรมราช เป็นต้น สมเด็จพระเจาตากสินทรงใช้เวลาภายใน ๓ ปี ยกกองทัพไปปราบชุมนุมตาง ๆ ที่ตั้งตนเป็นอิสระจนหมดสิ้นสำหรับระเบียบการปกครองนั้น พระองค์ทรงยึดถือและปฏิบัติตามระเบียบการปกครองแบบสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายตามที่สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงวางระเบียบไว้ แตรัดกุมและมีความเด็ดขาดกวา คนไทยในสมัยนั้นจึงนิยมรับราชการทหาร เพราะถาผู้ใดมีความดีความชอบ ก็จะได้รับการปูนบำเหน็จอยางรวดเร็ว

ด้านเศรษฐกิจ

ในขณะที่สมเด็จพระเจ้าตากสิ นมหาราชขึ้นครองราชสมบัตินั้นบ้านเมืองกำลังประสบ ความตกต่ำทางเศรษฐกิจอยางที่สุด เกิดการขาดแคลนขาวปลาอาหาร และเกิดความอดอยาก ยากแคน จึงมีการปลนสะดมแยงวิงอาหาร มิหนำซ้ำยังเกิดภัยธรรมชาติขึ้นอีก ทำให้ภาวะ

เศรษฐกิจที่เลวร้ายอยู่แล้วกลับทรุดหนักลงไปอีกถึงกับมีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงแก้ไขวิกฤตการณ์ด้วยวิธีการต่างๆ เชน ทรงสละทรัพย์สวนพระองค ซื้อขาวสารมาแจกจายแกราษฎรหรือขายในราคาถูก พร้อมกับมีการสงเสริมให้มีการทำนาปีละ๒ ครั้ง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอ

การสิ้นสุดอำนาจทางการเมืองของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ในตอนปลายรัชกาลสมเด็จพระเจาตากสินมหาราช เนื่องจากพระองค์ทรงตรากตรำ ทำงานหนักในการสรางความเป็นปึกแผ่นแกชาติบานเมือง พระราชพงศาวดารฉบับตาง ๆ ได บันทึกไว้ว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงมีพระสติฟั่นเฟือน ทำให้บานเมืองเกิดความระส่ำระสายและได้เกิดกบฏขึ้นที่กรุงเกา พวกกบฏได้ทำการปลนจวนพระยาอินทรอภัยผู้รักษากรุงเกาจนต้องหลบหนีมายังกรุงะนบุรี สมเด็จพระเจาตากสินมหาราชโปรดให้พระยาสรรค์ไปสืบสวนเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แตพระยาสรรค์กลับไปเข้าด้วยกับพวกกบฏ และยึดกำลังมาตีกรุงธนบุรี แลวจับตัวสมเด็จพระเจาตากสินมหาราชมาคุมขังเอาไว้ การจราจลในกรุงธนบุรี ทำให้สมเด็จเจาพระยามหากษัตริยศึกต้องรีบยกทัพกลับจากเขมร เพื่อเข้าแก้ไขสถานการณ์ในกรุงธนบุรี และจับกุมผู้ก่อการกบฏมาลงโทษรวมทั้งให้ขาราชการปรึกษาพิจารณา

ความที่มีผู้ฟองร้องกลาวโทษสมเด็จพระเจาตากสินมหาราชในฐานะที่ทรงเป็นต้นเหตุแห่งความยุ่งยากในกรุงธนบุรีและมีความเห็นให้สำเร็จโทษพระองค์เพื่อมิให้เกิดปัญหายุ่งยากอีกต่อไป สมเด็จพระเจาตากสินมหาราชจึงถูกสำเร็จโทษและเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๓๒๕ พระชนมายุได้ 45

ที่มา : http://www.baanjomyut.com/library/history_thai/thonburi.html